

cultumque sanctorum. Lolhardorum unus flammis Viennæ in Austria damnatus, in Bohemia ac Thuringia plusquam 8,000 horum hæreticorum adinveniri, affirmavit¹. Lolhardi etiam wiclefistæ dicuntur.

Marsilius de Padua et *Joannes de Jandun* Gandavensis, potestatem ecclesiasticam subjicientes, temporali docuerunt penes imperatorem esse pontifices instituere, deponere, punire, et sede vacante regere Ecclesiam, addentes Christum ex debito persolvisse didrachma, Petri aliorumque apostolorum parem esse auctoritatem, et Ecclesiam bona temporalia possidere non posse, omnia demum in hierarchia ad nutum imperatoris peragenda esse; quæ asserta proscripsit anno 1324 Joannes XXII.

Turlupini, hoc appellati nomine, quod deserta loca colerent ad instar luporum, quamvis hanc etymologiam rejiciat Beausobre, nudi incedentes palam detegebant verenda et exercebant concubitus, Deumque sola mente orandum esse tradebant. Confundi solent cum manichæis bulgaris, aut cum valdensibus. Forte melius cum adamitis. Horum turlupinorum quinquaginta, sedente Gregorio XI, anno 1373, partim combusti sunt, partim viventes defossi. De his Du Cange in Glossario, Beausobre de adamitis, et ad præcitatum annum Raynaldus et Fleurius.

Nec omittendi sunt commemorati superiori capite *palamitæ* qui in monte Atho prope Thessalonicam, duce Gregorio Palama, jactabant se conspiciere divinum lumen ab æternitate diffusum, illud idem, quod refulsit in monte Thabor in Transfiguratione Christi. *Quiæscentes* hi monachi appellabantur, ac refutati fuere a Barlaamo, qui imperante Andronico Juniore e Calabria adierunt Constantinopolim, a Gregorio Acindino et a Joanne Crysolora, et damnati in concilio constantinopolitano, de quo supra.

Restat hæresis *Joannes Wiclefi*. Complures enim alii qui errores hoc sæculo disseminarunt, ut Arnaldus de Villanova, Joannes de Mercuria, Raymundus Lullus, Echardus Guido, Milicius, vulga *Millecci*, et alii a Nat. Alex. descripti peculiarem

¹ Lenfant, lib. II, *Hist. de la Guerre des Hussites*.

sectam non constituerunt. Joannes itaque Wiclefi ortus in Anglia circa annum 1324, anno vero 1367 expulsus a præfectura collegii cantuariensis Oxonii, cœpit regnante Eduardo III venenata dogmata spargere anno 1375. Marsilii Patavini et Janduni adversus ecclesiasticam potestatem adoptavit errores, substantiam panis et vini in sacramento permanere cum accidentibus tradidit, romanam Ecclesiam appellavit Satanæ synagogam, Decretalium auctoritatem, studiumque damnavit. Monachorum institutionem, vota et mendicitatem reprehendit, tanquam diabolo suadente adinventa. Omnia docuit ex necessitate contingere. Avaritiæ præsulum deputandum esse ait, quod sibimet confirmandi et consecrandi Ecclesias, atque ordines conferendi reservaverint facultatem. Donationem Constantini et dotes Ecclesiarum censuit deputanda esse peccato¹. Decem et novem hujus generis articulos proscripsit anno 1377 Gregorius XI. Quadraginta quinque proximo sæculo, id est, anno 1415 synodus constantiensis. Patrocinia Joannis Lancastriæ ducis, et Henrici de Perci, castrorum præfecti, Wiclefum reddiderunt pervicaciorem. Extinctus est anno 1387, kalendis januarii².

CAPUT IV.

THEOLOGI SÆCULI XIV, ALIQUE SCRIPTORES ECCLESIASTICI CELEBRIORES.

Ex ingenti scriptorum numero qui sæculo XIV floruerunt, de re theologica optime meritus est *Joannes Duns Scotus*, ordinis Minorum, discipulus Gullielmi Varronis, omnium ætatis suæ theologorum facile princeps, utriusque juris peritissimus,

¹ Eruditus editor *Doctrinalis fidei catholicæ*, Thomæ Valdensis, n. 2, Præf., ait sectam Wiclefi appellatam fuisse *lollardicam*, ejusque sectatores *lollardos*, quoniam vox anglica *lolard* idem sonat, ac latina seminator *lolii*; eandemque sectam erupisse affirmat anno 1378, eosque omnes, qui Wiclefo dexteram porrexerunt, Lanchastrium, Ballæum, cæterosque recenset. Vide Thomæ Valdensis *Doctrinale*, Venetis typis an. 1757 pro-cusum.

² Anno 1385, die 29 decembris, dum concionaretur in parœcia de *Lutervorth*, correptus est apoplexia, qua post biennium occubuit.

qui florente adhuc ætate obiit Coloniae anno 1308, die 8 novembris, festinato nimis, ut inquit, elatus funere. Floruerunt in eodem Minorum ordine *Petrus Aureolus*, archiepiscopus aquensis, vita functus die 27 aprilis anno 1322; *Antonius* item Aragonius, qui obiisse fertur anno 1320; *Franciscus Mayronis* Gallus, extinctus Placentiae anno 1325; *Gulielmus Ochamus* Anglus, nimium ardens appellatus a Bellarmino, quod Ludovico Bavaro contra Joannem XXII adhæserit, quem ferunt decessisse Monachii, anno 1347, die 10 april.; *Pelagius Alvarus*, qui in apologia, libroque *De planctu Ecclesiae* prædictum Ochamum confutavit, et naturæ concessit episcopus sylvensis post annum 1340, sepultus Hispali apud Clarissas, et *Thomas Braduardinus*, qui edidit præclarum opus *De causa Dei* contra Pelagium; claruit autem in Anglia circa annum 1350. Hunc a Vadingo prætermisum *Ambrosius* de Altamura Dominicanis accenset, *griseis vestibus*, ut inquit Supplem. in Bellarminum Philippus Labbe, in albas mutatis.

At non eget alieno splendore clarissimus ordo Prædicatorum, in quo hoc eodem sæculo claruerunt theologi præstantissimi, nimirum *Nicolaus Trivet* Anglus, circa an. 1307. Hunc a Theophilo Raynaudo lacesitum Vincentius Baronius, Casalas et Graveson vindicarunt. Laudantur præterea *Joannes* de S. Geminiano, *Bertrandus* de Trilla, *Durandus* a S. Portiano, et magister ordinis *Herveus Britto* Aremoricus, quorum primus vivebat anno 1310, alter hujus sæculi initio, tertius florebat anno 1320, quartus autem obiit Narbonæ anno 1323. His accesserunt *Petrus Paludanus* Burgundus, *Bartholomæus Albitius* Pisanus, *Henricus Suso* Suevus, *Rupertus Kolkot* Anglus, *Joannes Schadland* Germanus, *Joannes* Tambacensis, aliique quamplurimi.

Florentissima quoque germina protulit augustiniana familia: ne etenim exscribamus *Elsium*, Pamphilum, *Herreram*, in solo III volumine *Oper.* Ven. Bellarmini postremæ Venetæ editionis, enumerantur *Jacobus Viterbiensis*, archiepiscopus neapolitanus, pag. 465; *Augustinus Triumphus*, de quo superiori sæculo, pag. 466; *Alexander* de S. Elpidio, pag. 471; *Henricus*

de Urimania Germanus, pag. 482; *Simeon Fidatus* a Cassia, pag. 484; *Jacobus Tolosanus*, pag. 487; *Thomas de Argentina*, prior generalis, pag. 489; *Bartholomæus* Urbinas ead. pagina; *Gregorius* Ariminensis itidem generalis, pag. 490¹; *Alphonsus Vargas*, Toletanus, archiepiscopus Hispalensis, pag. 492; *Petrus* de Paternis, pag. 493; *Jordanus* de Saxonia, pag. 495; *Hugolinus* Urbevetanus, pagina 498; *Augustinus* Asculanus, pag. 502, et *Simon* Cremonensis eadem pagina, columna 2. Hi quanta præditi fuerint theologiæ scientia facile ex locis, quæ indigitavimus, erui potest.

Si autem vacaret per alias vagari religiosorum virorum familias, quot nobis occurrerent theologi sapientissimi? Exhiberet sacer Carmelitarum ordo *Cidonem* Catalanum, qui de omnibus hæresibus pertractavit circa annum 1330; *Joannem Baconem* Anglum, qui obiit Londini anno 1346; *Philippum Ribotum*, qui decessit anno 1391; *Joannem Angrianum*, cognomento *Incognitum*, vita functum Bononiæ anno 1396, et *Joannem* Tolosanum agnomine *Grossum*, labente sæculo electum generalem ordinis moderatorem. *Clementem* Florentinum celebrat cum Servorum B. M. Virg. Annalibus Possevinus in apparatu. Quid monachorum congregationes? Benedictini *Gulielmum* de Nangiaco, *Matthæum* Westmonasteriensem, *Durandum* Normannum, *Hervæum* Cænomānensem, *Bernardum*, abbatem cassinensem et S. romanæ Eccl. cardinalem, *Richardum* Cestrensem, *Ranulphum* Hidgen, *Petrum* Berchorium; cistercienses *Petrum*, monachum Clarævallensem, *Galum*, abbatem aulæ regiæ in Bohemia; carthusiani *Ludolphum* Bambergensem, *Henricum de Hassia*, et canonici regulares *Joannem Rysbrokium* Belgam, et *Raymundum Jordanum* cognomento *Idiotam*, jure meritoque commendant. Atque hi omnes cum theologiæ studio sacram eruditionem sollertissime

¹ *Thomas Argentinas* et *Gregorius Ariminensis*, uterque augustinianæ familiæ, priores generales, summique theologi eodem Viennæ Austriæ conduntur tumulo, obiitque unus anno 1359, alter anno proximo. Cardinalis *Bonaventura Perageus*, Patavinus, occisus an. 1389. *Albertus* item Patavinus floruit hoc sæculo. *Joannes Dunck* de Saxonia, etiam astronomus celeberrimus, qui anno 1331 condidit canones tabularum *Alphonsi* regis.

copularunt, præsertim sacrarum litterarum, canonum, historiarum peritiam. Quamquam in sacris exponendis litteris videntur diligentiore operam *Idiota* et *Incognitus* nuper laudati, *Nicolaus Lyranus* ex Judæo christianus, et regulæ Minorum professor, qui cessit e vita anno 1349; *Henricus* item de Hassia, nuperrime laudatus, et *Nicolaus* de Gorham Anglus, ord. Prædicatorum, de quo vide Bellarminum *De script. Eccl.* ad annum 1350. Canonum vero exposuerunt doctrinam in *Summa aurea*, *Monaldus* Justinopolitanus, Dalmata, martyrio coronatus a Saracenis an. 1332¹; *Joannes Andreas* Bononiensis J. C. doctissimus, qui scripsit Commentaria in V libros Decretalium, in VI et in Clementinas, periitque pestilentia anno 1348; *Albericus* Bergomensis, coævus Bartoli, et *Baldus Ubaldu* Perusinus, Bartoli auditor² et J. C. clarissimus, qui, præter ea quæ spectant ad jus civile, edidit etiam commentaria in libros Decretalium, obiitque Ticini anno juxta Trithemium 1323, juxta alios 1320. Ecclesiasticam historiam illustrarunt ex Latinis *Siffridus*, presbyter misnensis, in Epitome ab anno 458 usque ad annum 1307; *Eberardus* Ratisponensis, archidiaconus, in Chronico ab anno 1273 usque ad annum 1305; *Joannes Beleth*, Parisiensis (qui scripsit etiam de divinis officiis), in Chronologia scriptorum ecclesiasticorum; *Albertinus Mussatus* Patavinus, defunctus Clodii exul an. 1329; *Ptolomæus* Lucensis, ord. Prædicatorum, episcopus torcellensis, in Annalibus impressis Lugduni, ab anno 1060 usque ad annum 1303, atque in XXIV libris *Hist. Eccl. mss.*, asservatis in bibliotheca vaticana, cod. 3766. Protrahitur hæc historia usque ad annum 1341. Demum (neque enim plures illos memorare fas est, qui historias condiderunt peculiare) Annales conscripsit *Henricus*, mona-

¹ Fuit ord. Min. et archiep. Beneventanus, nisi potius *Monaldus*, archiepiscopus a *Monaldo* martyre, et a *Monaldo*, auctore Summæ sit secerendus.

² Ipsius tamen Bartoli præceptoris sui nomen ob æmulationem, magno ingrati animi vitio 45 annis, quibus superstes fuit, semper deprimere et obscurare Baldus curavit. De illo quidam cecinit:

Qui Baldum juri negat accendisse lucernam,
Ille potest medio sole negare diem.

chus rebdofensis, Germanus, ab an. 1295 usque ad an. 1372.

Dixi ex *Latinis*; nimium enim prolixus forem, si etiam Græcorum facienda esset mentio. Celebriorum dumtaxat recensenda sunt nomina. Sunt ii *Nicephorus*, Callisti filius, *Nicephorus Gregoras*, *Gregorius Pachymeres*, *Joannes Cantacuzenus*, imperator; adde, qui de variis theologiæ dogmatibus scripsere, *Theophanem*, archiepiscopum nicænum, *Nilum Cabasilam* Thessalonicensem¹, *Gregorium Acyndinum* *Nicolaum Cabasilam*, Nili nepotem et in archiepiscopatu Nicææ successorem, *Matthæum Blastarem*, *Manuelem Calecam* et *Joannem Cyparissiotam*.

Plures utique, at non omnes, hujus sæculi scriptores, enumeravimus, nam et fœminæ doctrina et virtutibus claruerunt. Eminent has inter *Birgitta* vidua et *Catharina* Senensis. Illa Suecorum princeps, regulam pro instituto a se ordine, librosque octo *Revelationum* conscripsit. Obdormivit Romæ, die 23 julii, anno 1373, eamque inter sanctas retulit Bonifacius IX, anno 1391. Catharina vero ord. Præd., epistolas cccclxiv vernacula lingua et dialogos sex litteris tradidit. In schismate ferventi studio adhæsit Urbano VI, impulitque Gregorium XI, ut Romam sedem Avenione referret. Romæ et ipsa decessit die 29 aprilis, anno 1380. Sanctis eam adscripsit anno 1461 Pius II.

CAPUT V.

UTRIUSQUE IMPERII RECTORES.

Albertus cognomento *Monoculus*, anno 1308, kal. maii, pugione ictus interiit, ut dictum est alibi. Quo perempto ad imperatoriam dignitatem evector est eodem anno, kalendis nov. *Henricus VII* Luxemburgensis, approbante Clemente V, ea conditione, ut Romam veniens, coronam acciperet ab apostolicæ Sedis legatis. Id anno 1312 peractum est, quum antea Mediolani ferream Langobardorum coronam accepisset. Hujus urbis regimen vicecomitibus commisit, Gibellinis adhærens,

¹ *Nilus* et *Nicolaus Cabasilas* fuerunt schismatici, hostesque Latinorum.

Guelphis infensus. Eam ob rem Cremonæ muros disjecit, Florentiam cinxit obsidione, Rupertum regem Neapolitanorum throno deturbare tentavit. Peperit id Henrico cum pontifice Clemente V simultatem. Occubuit septimo anno imperii sui 1313 *Bonconventi*, duodecimo a Senis lapide. Bernardum Politianum, ord. Prædic., illi in die Assumpt. B. M. V., in sacrosancta Eucharistia porrexisset venenum, quidam aperto affirmarunt mendacio. Non tantum illius ordinis scriptores, sed etiam Raynaldus et Fleury ad præcitatum annum hanc exsufflarunt calumniam¹.

Duo post Henrici mortem constituti sunt imperatores, dissentientibus electoribus, *Ludovicus Bavarus* et *Fredericus Austriacus*; V illum, hunc III designant numismata. *Ludovicus Aquisgrani* coronatus est, atque anno 1322 *Fredericum* superavit et in carcerem conjecit. Post triennium juri suo cadentem, liberum dimisit in Austriam. *Ludovicus* anno 1347, die 11 octobris, inter venandum præcipitatus ex equo; suprema *Frederico* dies decima tertia januarii, an. 1330. Sunt qui *Ludovicum* ex Augustorum albo dispungunt, quod adprobatus non fuerit a romano pontifice, imo a Joanne XXII et a Clemente VI communiione privatus. Redarguit enim anno 1324 Joannem, tanquam pacis inimicum, dissensiones foventem inter principes, hæreticum et evangelicæ paupertati adversantem. Ecclesiastica beneficia contulit nullo habito personarum delectu, et a pontifice collata cassavit. Eundem pontificem anno 1328 deponere ausus est, constituitque antipapam *Petrum de Corbaria*. Recondita cap. 1. Clemens vero VI diu monitum et obtemperare obtrectantem, anno 1346, die 13 aprilis, imperiali dignitate exspoliatum esse declaravit, deditque operam, ut in regem Romanorum eligeretur *Carolus*, major natu Joannis Luxem-

¹ *Naucerus* general. 44 auctor Chronici Usperg. alique tradunt revera Henricum VII periisse veneno et monachum id ausum Florentinorum instigatione; ei ut abiret Henricum morti proximum præcepisse, at postea captum, excoriatum fuisse vivum. Henrici cadaver post biennium, anno scilicet 1315, Pisas delatum majori in æde reconditum fuit in monumento cum inscriptione: *Hoc in sarcophago Henrici olim lucelburgensis comitis, et post septimi hujus nominis Romanorum imperatoris, ossa continentur, etc.*

burgensis, regis Bohemorum, per id temporis Avenione commorantis. Quidam propterea ab anno emortuali Henrici VII, usque ad annum 1346, thronum imperii vacasse tradunt, negantibus aliis, qui augustalem principatum nolunt ab apostolica auctoritate pendere.

Itaque *Carolus*, hujus nominis IV, renunciatus Romanorum rex anno 1346, die 11 julii, apud confluentes, nempe inter Mosellam et Rhenum (*Helenopolis* enim seu *Francfurtum* parebat *Ludovico* Bavaro) proximo anno 1347 imperare cœpit post obitum *Ludovici*, quamquam electores quidam *Francfurti* convenientes, primo regem Angliæ *Eduardum*, deinde *Fredericum* landgravium Thuringiæ, cæsarem nominassent. Verum iis renuentibus, sese turbis hisce immiscere, omnes demum in electionem *Caroli* conspirarunt. Is in romanum pontificem obsequentissimus fuit, et in clericos liberalis; coronam acceperat Romæ an. 1346, die 25 novembris, posteaquam declaratus fuerat rex Romanorum, et ibidem imperii diadema suscepit an. 1355, die 5 aprilis. Anno 1365 Avenionem adiit *Urbanum* V salutaturus. Cessit autem fatis die 19 novembris, anno 1378, Pragæ, in æde S. *Vincslai* tumultatus.

Ediderat *Carolus* IV anno 1356 in comitiis norimbergicis, die 10 januarii, pragmaticam sanctionem de eligendo imperatore et de præeminentia electorum, quam a sigilli forma *Bullam auream* appellant. Præscripta ibidem ratione peracta est ab eo tempore electio cæsarum. At successor *Caroli* *Wincslaus*, illius filius, qui vivente patre, an. 1377, die 12 junii, declaratus fuerat rex Romanorum, nulla alia adhibita cæremonia, genitore defuncto, cœpit Bohemiæ regnum imperiumque administrare, electoratu brandeburgensi *Sigismundo* fratri suo demandato. *Wincslaus* autem iste, qui initio regni 17 agebat ætatis annum, adeo vino, voluptati, cunctisque vitiiis se dedit, ut illi *Inertis* et *Ignavi* accesserit cognomentum¹. Reipu-

¹ *Wincslaus* etiam *Margites*, *Thersites*, *Sardanapalus* et hominis monstrum ludibrii causa appellabatur. Eodem modo, quo *Constantinus* *Copronymus*, sacri fontis aquam fœdavit. Norimbergensibus quatuor vini Rhenani plaustris vendidit immunitates, membranasque sigillo munitas, in quibus

blicæ idcirco interesse arbitrati sunt imperii proceres, si a regimine ineptissimum hominem amoverent, quod præstitere an. 1400, die augusti vicesima.

Substitutus in locum Wincslai *Rupertus* Palatinus, dux Baviaræ, cognomine *Parvus*. *Fredericus* enim Brunsvicensis, quem initio imperatorem designaverant electores, dum in Hassia domum peteret, fuerat ab hostibus trucidatus. Colonia *Rupertus* electus fuit anno cit. 1400, mense septembri, ibique coronatus anno 1401, die 6 januarii. Neque enim aut electio Francofurti, aut coronatio Aquisgrani, juxta consuetudinem fieri potuit, renuentibus civibus, qui Wincslaum adhuc viventem observabant. Is enim supervixit Ruperto, nam apoplexia peremptus est anno 1418, die 16 augusti, et imperator *Rupertus* decessit Oppenheimii an. 1410, die 21 maii¹. Hactenus de imperatoribus Occidentis.

Antequam in Orientem nostra progrediatur narratio, celebriores latinæ Ecclesiæ sanctos commemoremus oportet. Ut a sanctis mulieribus exordiamur, laudavimus superiori capite *Birgittam* et *Catharinam* Senensem. Addendæ *Angela* de Fulginio, *Agnes* de Montepolitiano, *Elisabeth*, Lusitaniæ regina, et *Catharina*, filia prælaudatæ *Birgittæ*. Obiit *B. Angela* anno 1309, *Agnes* anno 1317, *Elisabeth* anno 1336, *Catharina* anno 1381. Sanctissimi quoque viri ad cœlestem gloriam migrarunt nempe *S. Ivo* presbyter britannus, an. 1303²; *Nicolaus* Tolentinas, ord. S. Aug. thaumaturgus, an. 1309³, *Conradus* eremita anno 1351; *Petrus Thomas* carmelita, anno 1366; *Andreas* Corsinius, ejusdem ordinis, anno 1373. Apud Indos a Saracenis,

posset quisque pro suo lubitu privilegia describere, soluto pretio distribuit.

¹ Scribunt quidam decessisse die 18 maii et sepultum fuisse Heildelbergæ.

² *B. Clara* de Monte Falco, ord. Erem. S. Aug., obiit anno 1308, *Humilitas*, sanctimonialis ordin. Vallisumbrosæ, anno 1310, *Michael* Aretinus, ejusdem ord., anno 1370, eodem anno decessit *Hugolinus* Cortonensis, augustinianus.

³ Sunt qui *Nicolaum* ad superos migrasse tradunt anno 1305; *B. Fredericus* Ratisponensis ejusdem instituti anno 1329 decessit.

anno 1322, martyrium perpessi sunt quatuor fratres ord. Minorum, scilicet, *Thomas* Tolentinas, *Jacobus* Patavinus, *Petrus* Senensis et *Demetrius* laicus. Horum martyrium *Vadingus* narrat ad annum 1321. Quidam referunt ad an. 1319.

Nunc de imperatoribus Orientis. Parricidii scelere, quo avum suum *Andronicum*, *Michaelis* Palæologi filium dejecit, arreptum imperium, *Andronicus III* rexit usque ad an. 1341, quo obiit die 15 junii. Deinde imperavit *Joannes Palæologus*, ejusdem *Andronici* filius, dictus a pulchritudine oris *Calo-Joannes*, sub tutela (erit enim novennis) *Joannis Cantacuzeni*. Is autem ex tutore imperii arripuit statim insignia, et ulterius bis diadema solemniter suscepit Adrianopoli anno 1346, die 21 maii, et C. P. anno 1347, die 13 ejusdem mensis. Hujus usurpationis causas proferebat plurimas, ætatem præsertim principis, imperiique discrimina. Unionis Græcorum cum Latinis cupidissimus videbatur, uti et *Joannes Palæologus*, qui anno 1369 Romam ad *Urbanum V* venit, auxilia adversus Turcarum aggressiones imploraturus. At *Cantacuzenus* assumptum imperium, an. 1355 deposuerat, indutus monachum totusque litteris deditus. *Joannes* autem *Palæologus* exinde regnavit usque ad annum 1321, quo anno, quinquagesimo a morte patris, migravit e vita.

Ei successit filius *Emmanuel*, cujus imperium *Bajazethes*, Turcarum sultanus, armis vexavit, cincta quoque regia C. P. urbe largiori obsidione, donec *Themirlanc*, sive, ut vulgo dicitur, *Tamerlan*, in *Bajazethis* ditionem irrumpens, hujus in se arma convertit. *Emmanuel* cognita rerum humanarum calamitate, biennio ante mortem, quæ contigit anno 1425, ad instar monachi vitam egit, litterasque magnopere excoluit.

CAPUT VI.

SÆCULI XIV DOCTRINA AC DISCIPLINA.

Hæreseon, quas cap. III memoravimus, condemnatio servatum in Ecclesia demonstrat perpetuum fidei depositum. Sacramentorum numerus et virtus est comprobata; in Eucharistia

præsentia dominici Corporis, et accidentium absque substantia panis et vini contra Wiclefum confirmata est permanentia, et adversus novos adamas sanctitas matrimonii. Ecclesiastica hierarchia, manens in sacerdotibus impiis consecrandi potestas, atque in ipsa schismatum perturbatione. Definita sub Benedicto XII præsens sanctorum beatitudo, de qua sub prædecessore Joanne XXII fuerat acriter disceptatum.

Celebrata est eorumdem sanctorum solemniter canonizatio. Clemens V anno 1313 *Petrum Cælestinum*, Joannes XXII anno 1317 *Ludovicum*, tolosanum episcopum, et an. 1323 *Thomam Aquinatem*, Clemens VI anno 1347 *Joannem Britannum*, Urbanus V anno 1369 *Eleazarum* comitem, et Bonifacius IX anno 1391 *Birgittam*, viduam fastis cœlitum adscripserunt. Confirmata, ut diximus, anno 1311 in viennensi concilio dies festa Corporis Christi, et instituta an. 1389 festivitas Visitationis B. M. V. Annus jubilæi coarctatus a Clemente VI ad annum quinquagesimum, et celebratus an. 1350 ab Urbano VI ad annum 33, et indictus pro anno 1390, celebratus tamen rursus an. 1400 sub Bonifacio IX.

Instituta sunt religiosorum virorum quæ sequuntur familiæ. Congregatio monachorum *Montis Oliveti* a Beato Bernardo Ptolomæo Senensi anno 1313, *S. Birgittæ* an. 1363, monachorum *S. Hieronymi* anno 1374, eremitarum *S. Hieronymi* a B. Petro Gambacurta Pisano, anno 1380, congregatio monachorum *M. Oliveti* confirmata est a Clemente VI anno 1344, ordo *S. Birgittæ* ab Urbano V anno 1370, Hieronymianorum a Gregorio IX anno cit. 1374.

Hunc monachorum *Hieronymianorum* ordinem institutum circa prædictum annum a *Petro Ferrando*, Hispano, olim episcopo in Provincia Bætica, tradiderunt historici plurimi. Ex Chronico tamen camporiensi, sive monasterii S. Mariæ de Sepulero, olim siti prope Florentiam, in loco quem vocant *le Campora*, asservato in archivio Florentinæ Cassinensium abbatia, D. Aloysius Galletti, atque ex hujus lucubrationibus cardinalis Quirinus in epistola ad Felicem Mariam Nerinium, Hieronymianorum abbatem generalem, constare contendunt

hunc monachorum ordinem institutum fuisse an. 1334 a quatuor fratribus augustinensibus, *Bartholomæo*, Bonone Pistoriensi, *Benedicto* Thebaldo Florentino, *Bartholo Thoma* et *Antonio Lapi* a S. Geminiano.

Institutus præterea hoc sæculo, et anno 1355 a B. Joan. Columbino, Senensi, ordo *Jesuatorum*, quem an. 1367 confirmavit Urbanus V; extinxit autem post tria sæcula, nempe anno 1668 *Clemens IX*.

Accedunt ordines equestres, *Montesiæ* in regno Valentia, institutus an. 1317 a Jacobo II, rege Aragonia; *Christi* an. 1318 a Dionysio, rege Lusitania; *Aquilæ Albæ* anno 1325 ab Uladislao, rege Polonia; *Periscelidis*, vulgo *de la Jarretière*, sub invocatione S. Georgii, anno 1335, ab Eduardo III, rege Angliæ; *Stellæ*, cum inscriptione: *Monstrant regibus astraviam*, anno 1351 a Joanne, Galliarum rege, vili tamen paulo post habitus, collatusque hominibus infimi quoque generis.

APPENDIX

SIVE ALIARUM RERUM MEMORABILIUM ADDITAMENTUM.

Gallia, Hispania et Lusitania reges initio sunt recensendi. Post Philippum *Pulchrum*, anno 1314, regnum indeptus est *Ludovicus X*, veneno extinctus anno 1316. Huic successit *Philippus V*, *Longus* dictus a corporis proceritate, ex vita raptus anno 1322. Regnavit deinde *Carolus IV*, *Pulcher*, mortuus anno 1328. Postea *Philippus IV*, e gente *Valesia* ab anno 1328 ad annum 1350, tum *Joannes Bonus*, ejus nepos, ad annum usque 1364, postmodum *Carolus V*, *Sapiens*, ad annum 1380, ac tandem usque ad annum 1422 *Carolus VI*.

Castellæ et Legionis regnum post Ferdinandum IV ab an. 1312 gubernarunt *Alphonsus XI*, *Petrus I*, *Crudelis* propter immanitatem cognominatus, *Henricus II*, *Joannes I* et *Henricus III*, vita functus an. 1407. Navarra regnum post Joannam administrarunt *Ludovicus Hutinus*, *Joanna II*, *Carolus Crudelis*, de quo dixi nuper, et *Carolus*, *Nobilis* denominatus, qui migravit e vita anno 1425. In Aragonia autem post Jacobum II,